Dosarul nr.4r-4408/23
Nr. PIGD 4-23040566-02-4r-14112023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Natalia Patrașcu

D E C I Z I E

28 mai 2024 *****

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Marcel Juganari
Judecătorii: Silvia Cecan
Ion Bulhac

Judecînd în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Mihail Leancă, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, prin care s-a înceat procesul contravenţional intentat în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional în privinţa lui Nartea Nicolae pe motiv că nu există faptul contravenţiei, demersul agentului constatator din cadrul INSP al IGP, Leanca Mihail, înaintat conform art. 36 alin. (2) din Codul contravenţional, privind privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, ca sancţiune complementară faţă de Nartea Nicolae, s-a respins ca neîntemeiat.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, 14 noiembrie 2023-28 mai 2024.

A C O N S T A T A T:

1. La data de 10 martie 2023, ora 11:27, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică, Leanca Mihail, a întocmit în privinţa lui Nartea Nicolae procesul - verbal cu privire la contravenţie numărul MAI05 948819, potrivit căruia, Nartea Nicolae a fost învinuit de comiterea contravenţiei prevăzute de 236 alin. (1) din Codul contravenţional, cu remiterea cauzei contravenţionale, în temeiul art. 395 alin. (1) din Codul contravenţional, cît şi a faptului acumulării numărului maxim a punctelor de penalizare spre examinare, instanţei de judecată, cu recomandarea: aplicarea amenzii în mărime de 18 unităţi convenţionale, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare şi cu privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an.
2. Potrivit procesului-verbal reiterat, agentul constatator a reţinut în sarcina lui Nartea Nicolae precum că el, la 10 martie 2023, ora 11:18, aflîndu-se în *****, sect. Centru, conducînd automobilul de model Volkswagen Passat cu n/î *****, a depăşit limita de viteză stabilită pe sectorul dat de drum de 50 km/oră,

deplasîndu-se cu viteza de 67 km/oră, fapt prin care a ignorat prevederile pct.47.1 ale Regulamentului Circulaţiei Rutiere.

3. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, s-a încetat procesul contravenţional intentat în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional în privinţa lui Nartea Nicolae pe motiv că nu există faptul contravenţiei, demersul agentului constatator din cadrul INSP al IGP, Leanca Mihail, înaintat conform art. 36 alin. (2) din Codul contravenţional, privind privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, ca sancţiune complementară faţă de Nartea Nicolae, s-a respins ca neîntemeiat.
4. Considerînd neîntemeiată hotărîrea în cauză, agentul constatator, Mihail Leancă , în ordinea capitolului VIII al Codului Contravenţional al Republicii Moldova, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii contestate și remiterea cauzei la rejudecare.
5. În motivarea cererii de recurs s-a invocat că vinovăţia persoanei a fost demonstrată pe deplin prin probele anexate la dosar, iar hotărîrea instanței este nemotivată.
6. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Mihail Leancă, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, urmînd a fi menținută.
7. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
8. Art. V alin.(2) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală şi a Codului contravenţional) nr. 245 din 31.07.2023 (în vigoare 22.08.2023), pledează că la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.
9. Astfel, cu respectarea prevederilor legale menționate supra, avînd în vedere că ședința de judecată a fost stabilită după intrarea în vigoare a legii nr. 245 din 31.07.2023, Colegiul va dispune examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.
10. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei

imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei".

11. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale".
12. Colegiul constată că potrivit procesului-verbal reiterat, agentul constatator a reţinut în sarcina lui Nartea Nicolae precum că el, la 10 martie 2023, ora 11:18, aflîndu-se în *****, sect. Centru, conducînd automobilul de model Volkswagen Passat cu n/î *****, a depăşit limita de viteză stabilită pe sectorul dat de drum de 50 km/oră, deplasîndu-se cu viteza de 67 km/oră, fapt prin care a ignorat prevederile pct.47.1 ale Regulamentului Circulaţiei Rutiere.
13. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
14. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
15. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
16. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.
17. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt,

respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

18. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
19. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
20. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
21. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
22. Așadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
23. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
24. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
25. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul Penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie.

Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

26. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.
27. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
28. Instanța de recurs atestă că la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăţia persoanei,
29. Subsecvent, Colegiul indică că în privinţa lui Nartea Nicolae a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie, în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional, care prevede răspundere pentru depăşirea vitezei de circulaţie stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră.
30. Cu toate că Nartea Nicolae a recunoscut la etapa constatării contravenţiei învinuirea incriminată, în susţinerea vinovăţiei acestuia, agentul constatator a acumulat la faza dată următoarele probe, care au fost cercetate în şedinţa de judecată, şi anume, procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 948819 din 10 martie 2023, prin care Nartea Nicolae a fost învinuit în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional (f.d. 3 material contravenţional); Certificatul nr. 34/17-2449 din 15 martie 2022 potrivit căruia se atestă dreptul ofiţerului Vitalie Lungu de a utiliza inclusiv aparatul pentru măsurare şi înregistrare video de mişcare a autovehiculelor de tip „Laser LTI 20/20 Tru/CAM” şi „Laser LTI 20/20 Tru/CAMII”, fiind admis la utilizarea acestora în procesul de depistare şi documentare a cazurilor de depăşire a vitezei şi Buletinul de verificare metrologică nr. 3.3-083 din 26 decembrie 2022, valabil pînă la 29 noiembrie 2023, potrivit căruia aparatul de măsurare a vitezei „Laser LTI 20/20 Tru/CAM II” este admis spre utilizare (f.d. 4-5 material contravenţional); vazierul contravenţional eliberat pe numele cet. Nartea Nicolae din 13 martie 2023 (f.d. 6 material contravenţional).
31. În continuare, Colegiul analizînd probele invocate de agentul constatator menționează că în prezenta cauză lipsesc în totalitate probele care ar dovedi

comiterea contravenţiei imputate cet. Nartea Nicolae, şi anume circumstanţele faptice care ar confirma precum că el, la 10 martie 2023, ora 11:18, aflîndu-se în *****, sect. Centru, conducînd automobilul de model Volkswagen Passat cu n/î *****, a depăşit limita de viteză stabilită pe sectorul dat de drum de 50 km/oră, deplasîndu-se cu viteza de 67 km/oră.

32. Astfel, în cadrul examinării prezentei cauze contravenţionale, instanţa a fost în imposibilitate de a stabili elementele de bază care ar proba vinovăţia persoanei în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional, or, întru confirmarea comiterii contravenţiei, la materialele cauzei nu există nici un element de fapt, dobândit în modul stabilit de prezenta Lege, care a servit la constatarea existenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la elucidarea tuturor circumstanţelor importante pentru justa soluţionare a cauzei, potrivit art. 425 alin. (1) Cod contravenţional.
33. Circumstanţele expuse supra, rezultă inclusiv din prevederile punctului 11 al procesului-verbal cu privire la contravenţie, potrivit căruia, agentul constatator la rubrica „ANEXE”, a indicat prezenţa probei „FOTO. Trucam tc.007451 A depăşit limita de viteză în localitate, deplasîndu-se cu 67 hm/oră”, însă potrivit materialelor cercetate de instanţa de judecată, se constată că o astfel de probă la materialul contravenţional nu a fost anexată.
34. Astfel, cu privire la contravenţia a cărei comitere a fost reţinută în sarcina cet. Nartea Nicolae, instanţa a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul-verbal cu privire la contravenţie constatată de către agentul constatator, prin probe certe, pertinente, astfel încât în favoarea persoanei în privinţa căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie acţionează principiul in dubio pro reo.
35. La înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ţinut cont de faptul că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea unei contravenţii nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra că anume cet. Nartea Nicolae a ignorat prevederile pct. 47.1 ale Regulamentului Circulaţiei Rutiere.
36. În acest context, instanța de recurs indică că în acţiunile lui Nartea Nicolae, nu a constatat existenţa faptei contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional, fapt ce generează potrivit art. 461 coroborate cu cele ale art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional- încetarea procesului contravenţional pornit în privinţa acestuia.
37. Subsecvent, avînd în vedere concluziile menţionate supra, demersul agentului constatator, conform art. 36 alin. (2) din Codul contravențional, privind privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1

an, în privinţa lui Nartea Nicolae, justificat a fost respins ca neîntemeiată, or prevederile art. 36 din Codul contravențional, în speță nu sunt aplicabile.

38. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.
39. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023.
40. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator, Mihail Leancă.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 septembrie 2023, prin care s-a înceat procesul contravenţional intentat în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional în privinţa lui Nartea Nicolae pe motiv că nu există faptul contravenţiei, demersul agentului constatator din cadrul INSP al IGP, Leanca Mihail, înaintat conform art. 36 alin. (2) din Codul contravenţional, privind privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 1 an, ca sancţiune complementară faţă de Nartea Nicolae, s-a respins ca neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Marcel Juganari

Judecătorii Silvia Cecan

Ion Bulhac